

[Priskuranter] - 12

J. F. Kruuse & c:o

*Vardagstryck Affärstryck 1800-tal
8:o*

National Library
of Sweden

Postadress :
J. F. Kruuse & C:o.
Stockholm, Göteborg,
Malmö.

Telegramadress :
Kruuse.
Stockholm, Göteborg,
Malmö.

1882. N:o 1.

PRIS-KURANT

(utan förbindelse)

å

Konstgöddningar

från

J. F. Kruuse & C:o

Stockholm,

Göteborg,

Malmö.

Priserna äro gällande för leverans fritt ombord eller å jernväg i Malmö, samt vid köp af hela vagnslaster (minst 118 centner) fraktfritt levererad å alla skånska jernvägsstationer, å Stambanans stationer till och med Nässjö och i alla Södra Sveriges kusthamnar, som härifrån trafikeres med ångbåt.

Rabatt lemnas vid köp af partier.

N^o

A

Stofffin Rå Äkta Peru Guano

14 % Fosforsyra, 7 % Qväfve, 3 % rent Kali.

Pris Kr. 12: 45 pr centner.

Om plomber, stämplade såsom hosstående aftryck, fattas å säckarne, garantera vi icke för varans äkthet.

B

20 proc. Mejillones Guano Superfosfat

Pris Kr. 6: 90 pr centner.

C

20 proc. Mineral Superfosfat

Pris Kr. 6: 75 pr centner.

D

10 à 12 proc. s. k. Syd-Carolina Superfosfat

Pris Kr. 3: 75 pr centner.

E

Rotfruktsgödning

(Kali-Ammoniak-Superfosfat)

6 % löslig Fosforsyra, 4 % Qväfve, 8 % rent Kali.

Pris Kr. 8: 15 pr centner.

F

Mossködning

10 % löslig Fosforsyra, 10 % rent Kali.

Pris Kr. 5: 60 pr centner.

G

Sur Fosforsyrad Kalk

10 % löslig Fosforsyra, 1 $\frac{3}{4}$ % Qväfve, 2 $\frac{1}{2}$ % rent Kali.

Pris Kr. 5: 90 pr centner.

H

Blodgödning

9 % löslig Fosforsyra, 6 % Qväfve.

Pris Kr. 9: 85 pr centner.

J

Chilisalpeter

16 % Qväfve.

Dagens pris.

III

Kali Magnesia Ia

15 à 18 % rent Kali.

Pris Kr. 2: 75 pr centner.

III a

Kali Magnesia IIa

(Neu Stassfurter Adler Kainit)

12 à 15 % rent Kali.

Pris Kr. 2: 40 pr centner.

IV

Raffineradt svafvelsyradt Kali

70 à 80 % rent svafvelsyradt Kali,

hvaruti 35 à 45 % rent Kali.

Pris Kr. 9: 00 pr centner.

V

Femfaldt koncentreradt Kalisalt

47 à 53 % rent Kali.

Pris Kr. 8: 25 pr centner.

OBS. Särskilda priskuranter för Stockholm och Göteborg erhållas hos våra firmor derstädes.

Konditioner.

Vid eventuellt, förekommande **prisförändringar** effectueras alla redan ingångna ordres till dagens **lägsta pris**. **Priserna** äro gällande för Svenskt centner **bruttovikt**, inklusive enkel säck, hvaremot yttersäckar, då sådana användas, debiteras extra. **Betalningen** är extra kontant, dock kunna solide och kände köpare, efter öfverenskommelse vid requisitionen, erhålla kredit mot accepterad vaxel och ränta. **Varornas försändning** sker för köparens räkning och risk, och **assurans** ombesörjes endast på begäran. Alla sändningar afgå **ofran-kerade**, men frakten frändrages å fakturabeloppet vid köp af hela vagnslaster. **Anmärkningar** böra göras genast efter fakturans eller varornas emottagande. Vi förbehålla oss $\frac{1}{2}$ % **analyslatitud** och att befintligt öfverskott af ett värdeämne proportionsvis ersätter eventuell underhalt af ett annat. **Kostnadsfri analys** af våra gödningsämnen erhålles genom Herr Adjunkt E. W. Olbers å Alnarp. **Profuttagnings** för undersökning bör ske antingen hos oss, våra Herrar Agenter eller ock genast vid varans framkomst till bestämmelseorten. Smärre proffer tagas då med rent instrument (sked) ur midten af minst hvar femte säck, som under transporten ej lidit skada eller blifvit fuktig, sammanblandas väl och ifyllas 2:ne fullkomligt torra glasburkar (ej papperspåsar eller tygpåsar, trä- eller pappersaskar), hvilka väl tillslutna och förseglade sändas, tillika med bevitnadt intyg om att profuttagningen skett på här angifvet sätt, det ena kärlet direkt till kemisten, det andra till oss.

Kort anvisning för Gödningsämnenas användning.

Rörande *mängden af Konstgödnings*, som *per tunnland* bör utströs vid *fullständig gödsling* — då nybörjaren tydligt skall kunna få dess verkan för ögonen — vilja vi lemua den enkla anvisningen, att, utan afseende på hvilken gödningsort han väljer, använda för en summa af omkring 35 å 40 Kr. till Säd, Raps och Potatis, 55 å 60 Kr. till Betor och andra Rotfrukter, 25 å 30 Kr. till Lin, Bönor, Klöfver och Gräs, 15 å 20 Kr. till Ärtor, Vicker och öfvergödsling på Gräs, samt för 20 å 30 Kr. till öfver- gödsling på klen vintersäd. Härvid bör man likväl äfven taga jordens beskaffenhet i beräkningen, så att man på styfvare jord använder för ett något högre belopp och på lättare för ett något mindre.

Alla de "*fullständiga kemiska gödningsämnen*" såväl rå *Äkta Peru Guano*, jemte nedan föreslagna bland- ningar, som ock Rotfrukts- och Mossgödnings *kunna* användas enbart på *alla* jordarter och, som regel *böra* de äfven användas enbart på all mullrik jord samt till gödsling af *Potatis, Betor och andra Rotfrukter, Ärtor, Vicker och Lin*, emedan en direkt gödsling med ladugårdsspillning inverkar menligt på dessa växters kvalitet. Men *kunna* de nämnda gödningsämnen ännu med fördel användas *ensamme* på *alla* jordarter, bör detta dock endast i nödfall ske på de styfva och mullfattiga, å hvilka de, som regel, skola påföras i förening med ett *tunt* lag ladugårdsgödsel.

Vid användandet af

Superfosfaterne

för *säd* tillråda vi att, med iakttagande af ofvananförda mängdförhållande, använda de högprocentiga (20 %) superfosfaten,

i förening med riklig stallgödsel *på lerjord*;

upplandad med lika stor del rå *äkta Peru Guano* på *mulljord*,

„ „ dubbelt så stor del Kainit eller Kalimagnesia *på mossjord*.

För *sandjord* anse vi icke Superfosfat utan rå *äkta Peru Guano* vara rätta gödningen.

De lågprocentiga (10—12 %) Superfosfaterne kunna vi på grund af deras stora halt af lerjord och jernoxid ej anbefalla, isynnerhet så länge fosforsyran i dessa hålles dyrare än i de högprocentiga.

Kalisalterne.

Ända tills på senaste tiden har man hyst den fasta öfvertygelsen, att Klorföreningarne i de billigare Kali- salterne verkade skadligt, ej blott på växternes utveckling, utan äfven på jorden, genom att till djupet nedföra dess näringsämnen. Mot det senare antagandet hafva nu åtskilliga röster börjat höja sig, och mossjorden åtminstone, synes efter hittills vunnen erfarenhet, ej heller hafva lidit något vidare genom påförandet af de orena salterne. Det förstnämnda onda, Klorems skadliga inflytande på växtligheten, har man trots sig kunna öfvervinna genom att utströ salterne en längre tid innan deras verkan skulle tagas i anspråk; för vårsådden således redan på hösten. Så fullständig resultat, att vetenskapsmännen derom äro ense, föreligga emedlertid icke ännu, dock hafva de i nämnde riktningar gjorda försöken ånyo bekräftat att de *orena och klorrika* Kalisalterne — priskurantens Nr:is III, III a och V — då de utströs om våren, i hög grad förminka stärkelse- och sockerhalten hos potatis och betor samt göra dem grofva och vattenhaltiga och därför ohållbara. Det *rena, klorfria* Kalisaltet — priskurantens Nr: IV — har deremot frambragt så väl i godhet som mängd ypperlig gröda. Det torde därför, oak- tadt vi ej bestrida möjligheten af att de billiga salterne med fördel kunna användas till säd på mossar och lättare jord, under alla omständigheter, och trots det skenbart högre priset, vara fördelaktigast att för gödsling af potatis och andra rotfrukter hålla sig till de *rena* Kalisalterne.

Utrymmet tillåter oss ej något närmare yttrande om sättet för Kalisalternes användande, hvarför vi blott hänleda uppmärksamheten på de af oss föreslagna blandningarne med rå *äkta Peruguano* och Superfosfater.

Rå äkta Peruguano.

Af alla gödningsämnen, såväl naturliga som artificiella, är Peruguano den fullständigaste, och då den innehåller de tre viktigaste näringsämnen, som fortast fräntagas jorden, nemligen: Fosforsyra, Kali och Qväfve i

för växterne synnerligen gynsamma former, har Professor *Emil Wolff* med fulla skäl kunnat yttra: "Af alla konstgödningar är det ingen, hvilken med så stor garanti för framgången som Peruguanon lämpar sig för de mest olika jordarter, och Prof. *Märcker* förklara den vara det förnämsta gödningsmedlet.

Så vidt vi veta har ej heller hittills någon velat bestrida de nämde begge vetenskapsmännens påstående; frågan har endast varit om man borde föredraga den upplösta Peruguanon framför den råa. Denna fråga besvaras nu, då den råa Peruguanon levereras i pulveriserad form samt med fast garanti för innehållet, af *Dr. Pieper* och *Wagner* med ett bestämdt nej, i det de visa, att kvävet intet vinner genom upplösningen och att fosforsyran redan förut befinner sig i en så löslig form, att behandling med svavelsyra ej allenast är öfverflödig, utan till och med skadlig för guanon, "enär", som *Dr. Pieper* förklarar, "härigenom uppstår en förlust af kväve och en försämring af detta i organiska föreningar förekommande näringsämnes värde."

Till ytterligare besvarande af denna fråga kan vidare anföras, att vi från många landtmän erhållit meddelande om att den säd, som under de tvenne senare åren gödslades med rå Peruguanon, stod från början till slut jemmare och kraftigare, än den som fått annan konstgödning, att guanon utöfvat en förvånande verkan på potatis samt att en ovanligt rik skörd af betor vunnits genom en gödsling, bestående af rå Peruguanon, blandad med raffineradt svavelsyradt Kali (N:o IV). När den rå pulveriserade Peruguanon under 1880 års föga gynnande väderlek kunnat utöfva så betydlig verkan, är detta ett praktiskt bevis för riktigheten af *Dr. Piepers* påstående: att "alla ämnena i den pulveriserade rå Peruguanon förekomma i den för plantan mest gynsamma form."

Vi hafva nu under fyra säsoner haft tillfälle vinna kännedom om den pulveriserade Peruguanons innehåll, hvilket i medeltal visat sig vara något öfver

7 % Kväfve och 14 $\frac{1}{2}$ % Fosforsyra samt från 3 till 8 % Kali,

jemte högst 4 % Klor, hvadan Kalit kan anses motsvara det i N:o IV raff. svavels. Kali förekommande. Utgår man från det här nämnda medelinnehållet och beräknar man fosforsyran till samma värde som superfosfaternes, så visar det sig, att den rå äkta Peruguanon utom sina andra framstående egenskaper, äfven har den, att vara den billigaste af alla konstgjorda gödningsämnena.

Till säd på sandjord, der rå Peruguanon, enligt de större vetenskapsmännens öfverensstämmande förklaringar, är att föredraga framför alla andra gödningsämnena, bör den användas i oblandad form, men på andra jordarter deremot tillsammans med en lika stor del 20 procentigt Superfosfat.

Som gödsling till potatis och andra rotfrukter samt lin bör den rå Peruguanon tillsättas med $\frac{1}{3}$ raffineradt svavelsyradt Kali (N:o IV).

Professor *Emil Wolff* fäster uppmärksamheten på, att den pulveriserade råa Peruguanon är mycket lätt att förfalska, den försändes därför från hufvudimportörerne, *Schröder, Michaelsen & C:o*, i plomberade säckar, och endast då plomberne äro stämplade såsom omstående aftryck utvisar, ansvaras för varans äkthet.